

Euroopa Liidu
Nõukogu

Brüssel, 13. mai 2022
(OR. en)

Institutsioonidevaheline
dokument:
2022/0147(COD)

9053/22
ADD 4

CONSOM 115
MI 387
COMPET 331
EF 137
ECOFIN 425
DIGIT 96
CODEC 687
CYBER 168

SAATEMÄRKUSED

Saatja:	Euroopa Komisjoni peasekretär, allkirjastanud Martine DEPREZ, direktor
Kättesaamise kuupäev:	13. mai 2022
Saaja:	Nõukogu peasekretariaat
Komisjoni dok nr:	SWD(2022) 142 final
Teema:	KOMISJONI TALITUSTE TÖÖDOKUMENT MÕJU HINDAMISE ARUANDE KOMMENTEERITUD KOKKUVÕTE Lisatud dokumendile: Ettepanek: EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV, millega muudetakse direktiivi 2011/83/EL seoses finantsteenuste kauglepingutega ja tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2002/65/EÜ

Käesolevaga edastatakse delegatsioonidele dokument SWD(2022) 142 final.

Lisatud: SWD(2022) 142 final

Brüssel, 11.5.2022
SWD(2022) 142 final

KOMISJONI TALITUSTE TÖÖDOKUMENT
MÕJU HINDAMISE ARUANDE KOMMENTEERITUD KOKKUVÕTE

Lisatud dokumendile:

Ettepanek: EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV,
millega muudetakse direktiivi 2011/83/EL seoses finantsteenuste kauglepingutega ja
tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2002/65/EÜ

{COM(2022) 204 final} - {SEC(2022) 203 final} - {SWD(2022) 141 final}

Kommenteeritud kokkuvõte
Direktiivi 2002/65/EÜ (milles käsitletakse tarbijale suunatud finantsteenuste kaugturstust) läbivaatamise mõjuhinnang
A. Vajadus meetmete järele
Mis on probleem ja miks on tegemist ELi tasandi probleemiga?
Üldised probleemid on järgmised: 1) direktiivi vähene sidusus ja vähenenud asjakohasus, mis on tingitud kattumisest muude tootepõhiste ja horisontaalsete õigusaktidega; 2) tarbijad, kes kasutavad finantsteenuste ostmisel kaugsidevahendit, ei ole piisavalt kaitstud ja kannavad kahju (tarbijate vähene teadlikkus mõne finantsteenuse põhielementidest ja kuludest, taganemisõiguse mitteoptimaalne kasutamine, uued turutavad, millega kasutatakse ära mustreid tarbijakäitumises) ning 3) kaugsidevahendi kaudu müüdavate finantsteenuste ühtse turu konkurentsivõime ei ole veel täielikult saavutatud. Nende probleemide põhjused on õigusraamistik, mis ei taga õiguskindlust, käitumisharjumused, mida finantsteenuste osutajad ära kasutavad, ning tõkked, mis pärsivad finantstoodete piiriülese pakkumise võimalikku suurenemist. Nende probleemide tagajärjed tarbijatele on kahju mitterahuldava toote ostmise korral, piisava usalduse puudumine finantsteenuse kasutamiseks oma päritoluliikmesriigis ja/või piiriüleselt ning sellest tulenev heaolukadu. Tagajärjed ettevõtjatele on ebavõrdsed tingimused, nõuete täitmisega seotud lisakulud ning heaolukadu, mis tuleneb asjaolust, et ühtse turu potentsiaal jääb kasutamata. Kui meetmeid ei võeta, jääks asjade seis samaks.
Mida tuleks saavutada?
Direktiivi läbivaatamise üldeesmärgid on 1) ühtlustada õigusraamistikku, millega tagatakse suurem selgus kõigile sidusrühmadele ja kõrgetasemeline tarbijakaitse; 2) vähendada sidevahendi abil finantsteenuseid ostvatele tarbijatele tekitatavat kahju ja tagada neile pidev kõrgetasemeline kaitse ning 3) hõlbustada finantsteenuste piiriülest osutamist ja suurendada ühtse turu konkurentsivõimet. Need eesmärgid on kooskõlas direktiivi algsete eesmärkidega.
Milline on ELi tasandi meetmete lisaväärtus (subsidiiaarsus)?
Läbivaatamise tulemus on selgem õigusraamistik, mis tagab õiguskindluse ja säilitab samal ajal turvavõrgu. Horisontaalsed tarbijaõigused, mis hõlmavad praeguseid ja tulevikus turule tulevaid finantsteenuseid, on võimalik saavutada vaid ELi tasandil.
B. Lahendused
Millised on erinevad poliitikavariandid eesmärkide saavutamiseks? Kas on olemas eelistatud variant? Kui ei, siis miks?
Hinnati järgmisi poliitikavariante: variant 0: poliitikat ei muudeta (lähtestsenaarium); variant 1: direktiivi kehtetuks tunnistamine ja muud kui regulatiivsed meetmed; variant 2: põhjalik läbivaatamine; variant 3a: asjakohaste sätete lisamine horisontaalsesse õigusakti, ning variant 3b: asjakohaste sätete lisamine tootepõhistesse õigusaktidesse. Mõju hindamise põhjal on eelistatud poliitikavariant variant 3a: direktiivi kehtetuks tunnistamine ning asjakohaste õiguste ajakohastamine ja lisamine horisontaalsesse õigusakti, nimelt direktiivi 2011/83/EL tarbija õiguste kohta.
Millised on eri sidusrühmade seisukohad? Kes millist varianti toetab?
Tarbijaorganisatsioonid eelistavad üldjuhul direktiivi põhjalikku läbivaatamist (variant 2), kuid nad

nõustuksid ka direktiivi kehtetuks tunnistamise ja asjakohaste sätete lisamisega horisontaalsesse õigusakti (varianti 3a). **Finantsteenuste osutajad ja ettevõtjate ühendused** eelistavad lähtestsenaariumit või varianti 3b (tarbijate õiguste lisamine tootepõhistesse õigusaktidesse). **Avaliku sektori asutuste** meelest on kõige parem variant lisada direktiivi osad horisontaalsesse õigusakti (variant 3a).

C. Eelistatud poliitikavariandi mõju

Millised on eelistatud poliitikavariandi (kui see on olemas, vastasel korral peamiste poliitikavariantide) eelised?

Eelistatud poliitikavariant on **tulemuslik** viis erieesmärkide saavutamiseks ja samuti **tõhus**, eelkõige tarbijate vaatenurgast, ning sellega tagatakse suur **sidusus**. Sellel variandil on eeldatavasti üldine positiivne mõju **tarbijate usaldusele**, kuna selle rakendamisel kehtestatakse uued õigusnormid selle kohta, kuidas ja millal tuleks esitada tarbijatele teavet, ning piiratakse tavadid, millega kasutatakse ära käitumismustreid, nagu vaikimisi valikute kasutamine. Samuti ajakohastatakse selle variandi rakendamisel taganemisõigust, muutes selle õiguse kasutamise lihtsamaks. Eelistatud variandil on positiivne mõju **tarbijakahju vähendamisele** (vähemalt **170–210 miljoni euro** ulatuses).

Millised on eelistatud poliitikavariandi (kui see on olemas, vastasel korral peamiste poliitikavariantide) kulud?

Eelistatud poliitikavariandi rakendamisel tekivad ettevõtjatel **ühekordsed ja korduvkulud**, kuna selle variandi meetmed eeldavad, et teenuseosutajad viivad end kurssi täiustatud tarbijaõiguste direktiiviga, kohandavad oma IT-süsteeme, koolitavad töötajaid ning ajakohastavad oma veebisaite ja lepinguid. Pärast muudatuste elluviimist ei ole oodata korduvkulude märkimisväärset suurenemist. See poliitikavariant tekitaks ettevõtjatele ligikaudu **19 miljonit eurot** kulusid.

Milline on mõju VKEdele ja konkurentsivõimele?

Toetava uuringu raames tehtud analüüsi ja sidusrühmadelt saadud tagasiside põhjal ei tohiks mõju väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele (VKEd) olla suuremate ettevõtjatega võrreldes ebaproportsionaalne. Mõjuhinnaangus kindlaks tehtud peamine mõju avaldub VKEdele proportsionaalselt.

Kas on ette näha märkimisväärset mõju riigieelarvetele ja ametiasutustele?

Eelistatud poliitikavariandiga kaasnevad **ühekordsed ja korduvkulud liikmesriikide ametiasutustele**. Ametiasutustel tuleb kanda vastuvõtmisetaapis mõningased ülevõtmis- ja rakendamiskulud, kuid need ei ole liiga koormavad, kuna uued sätted on minimaalsed. Tekivad täiendavad järelevalve- ja täitmise tagamise kulud, kuna kehtestatakse uued nõuded, nagu keeld kasutada vaikimisi valikuid, ja kohandatakse teabe esitamise reegleid erinevate turustuskanalite jaoks.

Kas on oodata muud olulist mõju?

Algatusega eeldatavasti **lihtsustatakse õigusraamistikku** – direktiiv **tunnistatakse kehtetuks**, kuid samal ajal säilitatakse **nn turvavõrgu sätted**, milleks lisatakse direktiivi asjakohased artiklid kehtivasse tarbijakaitsealasesse õigusakti. Tarbijale suunatud finantsteenuste kaugturstust käsitlevate uute õigusnormide kohaldamist toetab ka kehtiva tarbijaõiguste direktiivi teatavate sätete kohaldamine.

Proportsionaalsus?

Eelistatud poliitikavariant piirdub üksnes sellega, mis on vajalikeesmärkide saavutamiseks. Algatus

hõlmab vaid seda, mida ELi riigid ei suuda ise saavutada, ning ainult neid valdkondi, kus halduskoormus ja -kulud on kooskõlas saavutatavate eri- ja üldeesmärkidega.

D. Järeelmeetmed

Millal poliitika läbi vaadatakse?

Komisjon **jälgib** valitud poliitika **rakendamist**, kui see vastu võetakse. Järgmisel hindamisel võetakse aluseks mõjuhinnangus esitatud järelevalvenäitajate loetelu.